

Nadzór nad przestrzeganiem praw ucznia

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecić prowadzenie badań i ekspertyz (Dz. U. Nr 67, póź. 759) należy do podstawowych rozporządzeń reformujących system edukacji. W rozporządzeniu tym nie wyszczególnia się osobnego stanowiska do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad przestrzeganiem praw dziecka (ucznia).

Zgodnie z przyjętymi założeniami, kuratorowi oświaty pozostawia się kompetencje w zakresie tworzenia odpowiednich struktur organizacyjnych, przy jednoczesnym określeniu przez prawo oświatowe zakresu przedmiotowego sprawowanego nadzoru.

Nadzór pedagogiczny w nowym ujęciu definiowany jest jako mierzenie jakości pracy szkół i placówek uwzględniające również problematykę przestrzegania praw dziecka (ucznia). Powyższe zobowiązania wynikają z następujących zapisów ustawy o systemie oświaty:

- Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, a także szanowania godności osobistej ucznia (art. 4 ustawy)
- oraz art. 33 ust. 2 pkt 4: W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt 112 nadzorowi podlega w szczególności przestrzeganie statutu szkoły lub placówki, w tym w zakresie przestrzegania praw ucznia i praw dziecka
- Szkoła musi zatem zawrzeć problematykę związaną z prawem w programach nauczania oraz w swoim programie wychowawczym

Nadzór pedagogiczny nad przestrzeganiem prawa ucznia w szkole sprawuje dyrektor we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze. Dyrektor szkoły powinien dbać o odpowiednie zapisy w statucie oraz właściwą organizację szkoły, w której zapisy te nie mogą zostać na papierze.

Za przestrzeganie prawa w szkole przede wszystkim odpowiedzialni są nauczyciele.

Osobą, która szczególnie powinna zwracać uwagę na przestrzeganie w szkole zapisów Konwencji o Prawach Dziecka, jest pedagog szkolny (Zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 1993 r. w sprawie zasad udzielania uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej, Dz. Urz. MEN 1993 r., Nr 6, póź. 19).